

MPRA

Munich Personal RePEc Archive

Foreign Trade is Sinking the Romanian Economy Boat

Georgescu, George

15 April 2006

Online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/24012/>
MPRA Paper No. 24012, posted 21 Jul 2010 16:04 UTC

Foreign Trade is Sinking the Romanian Economy Boat

George Georgescu
Institute of National Economy

Abstract. Under the circumstances of rising and persistent deficits in the Romanian foreign trade, the contribution of net exports to the GDP growth remains negative, in 2005 halving practically the domestic demand increase. One factor behind this trend is the IPT (Inward Processing Trade) which doesn't seem perceived by the Romanian government and monetary authorities. Sustaining the final exports by adequate financial incentives has become of vital importance for the amelioration of the trade balance and for the improvement of the international position of Romania.

Keywords: Trade Balance, International Position, Inward Processing Trade, Economic Growth.

Jel Classification: F13, F15, F40, G28.

Note: This study has been published in the Romanian language under the original title: *Comerțul exterior scufundă barca economiei românești*, in the monthly Journal Bilanț, No 20, Bucharest, Mai, 2006.

Comerțul exterior scufundă barca economiei românești

George Georgescu

1. Comerțul exterior subminează creșterea economică

Chiar dacă nutream speranța (destul de vagă, de altfel) ca semnalele de alarmă privind pericolul ce planează asupra economiei românești (vezi numerele 4, 7 și 13 ale *Revistei Bilanț*) să fi fost receptate de către autorități, evoluțiile recente ale comerțului exterior, anticipate de noi în mare măsură, respectiv deficitul comercial record înregistrat în 2005 (peste 10 mld. EUR, mai mare cu cca 40% față de cel din anul 2004), cu implicații directe asupra creșterii vulnerabilității externe a României, relevă fie incapacitatea acestora de a-l sesiza, fie incompetența de a-l gestiona. Indiferent de motivul real, costurile acestei lipse de reacție sunt enorme, deopotrivă macroeconomice și microeconomice, atât pe termen scurt, cât mai ales pe termen mediu și lung.

Tabel 1

Creșterea PIB și contribuția factorilor (pe latura utilizării)

– % –

Anul	2003	2004	2005	2006*
Creșterea reală a PIB	5,2	8,4	4,1	6,0
Contribuția:				
- cererii interne	8,8	12,9	9,1	9,7
- exportului net	-3,6	-4,5	-5,0	-3,7
Contul curent (% în PIB)	-5,8	-8,4	-8,7	-8,5
Datoria externă (mld. EUR)	15,7	18,3	24,4	...

* Prognoză

Sursa: Comisia Națională de Prognoză și BNR

La nivel macroeconomic, costurile creșterii mai lente a exporturilor decât a importurilor se reflectă, pe latura utilizării PIB, în contribuția negativă a cererii externe (exportul net) la creșterea economică (vezi Tabelul 1). Astfel, creșterea reală a PIB în 2005 a fost de numai 4,1%, ca urmare a „tăierii” a mai mult de jumătate din cererea internă (9,1%) de către exportul net (-5%), pe seama diferențialului accentuat între indicii de volum (1,076 la export și 1,172 la import).

Ca atare, comerțul exterior nu numai că nu contribuie la creșterea economică a României ci dimpotrivă, este un factor care o subminează, iar dacă cererea internă nu ar fi fost condusă de consumul final (alimentat de creditele de consum, încetinite însă în 2005) s-ar fi putut înregistra o creștere mai mică sau, la limită, chiar o scădere a PIB ! Mai mult, precizăm că majorarea, într-un singur an, cu peste 6 mld. euro a datoriei externe pe termen mediu și lung (ajunsă la 24,4 mld. EUR în decembrie 2005, revenind în medie cca 1100 EUR pentru fiecare cetățean al României), s-a datorat parțial adâncirii deficitului de cont curent (aproape 9% din PIB, depășind cu mult cota de alarmă), ca efect al deteriorării severe a deficitului comercial, inclusiv pe seama unor exporturi anemice, nesuținute nici de politicile guvernamentale, nici de cele monetare. Din fericire pentru autorități, în lipsa unui contract de management al economiei, nota de plată a politicilor lor eronate este achitată de mediul de afaceri și/sau de populație, care ar avea totuși dreptul să fie măcar în cunoștință de cauză.

În opinia noastră, una din principalele cauze ale deteriorării balanței comerciale și de cont curent a României o reprezintă ignorarea de către factorii de decizie economică a efectelor fenomenului IPT (Inward Processing Trade – perfecționare/prelucrare activă în termeni comerciali, denumit impropriu și *lohn*). Pentru a avea certitudinea oricărei lipse de ambiguitate, reiterăm principalele idei care au făcut obiectul demersului nostru anterior:

1. Datele privind comerțul exterior al României sunt artificiale datorită:

- includerii IPT în comerțul exterior cu produse românești. O pondere a IPT de aproape 50% în exporturile totale și respectiv 23% în importurile totale distorsionează semnificativ datele statistice, atât în structura pe secțiuni de produse, cât și ca orientare geografică. Tratarea comerțului

exterior prin prisma imaginii suprapuse a celor două componente ale sale, complet diferite, conduce la un diagnostic greșit și, evident, la remedii contraindicate. Aceasta impune separarea componentei IPT din datele statistice privind comerțul exterior și concentrarea atenției analitice și practice asupra exporturilor definitive (finale) de produse românești.

- includerii valorii nominale a importurilor pentru IPT (cca 7,5 mld. EUR în 2005, importuri în regim vamal temporar, care nu se plătesc efectiv) atât în valoarea totală a importurilor, cât și (alături de veniturile din IPT) în valoarea totală a exporturilor. Cu alte cuvinte, comerțul exterior al României este „balonat” (în proporție de 33% la export și 23% la import) cu valori fictive, care se transmit și în economia națională, afectând validitatea calculului PIB și a altor importanți indicatori, inclusiv a balanței de plăți externe.

- la acestea se adaugă distorsiuni, mai mult sau mai puțin normale, ce provin din variațiile anuale ale indicilor de preț și de volum, ca și ale cursurilor de schimb față de euro (în cazul tranzacțiilor comerciale efectuate în alte monede), care atenuază comparabilitatea datelor seriei de timp valorice a exporturilor și respectiv importurilor exprimate în euro.

2. Fenomenul IPT este de natură economică și nu comercială, fiind specific delocalizării unor segmente ale producției în state ce beneficiază de avantaje comparative (în special costuri inferioare ale forței de muncă, cum este cazul României). În ultimii ani, extinderea acestui fenomen s-a accelerat, căpătând o dimensiune planetară (denumit și „outsourcing global”). Cel mai important de relevat din acest punct de vedere este caracterul volatil al IPT, acesta migrând rapid din unele zone geografice spre altele, cu avantaje comparative mai mari.

3. Ca urmare a fenomenului IPT, fluxurile reale de încasări și plăți ale României sunt semnificativ inferioare în raport cu cele relevate de datele oficiale ale Băncii Naționale, distorsionând balanța de plăți externe. Faptul că încasările valutare sunt în realitate mai mici (24,1 mld. EUR față de 31,5 mld. EUR, respectiv cu cca 25% în 2005) deteriorează sensibil nivelul indicatorilor situației financiare a României pe baza cărora se evaluează ratingul de țară, putând fi afectate condițiile de acces al țării noastre pe piețele internaționale de capital, cu implicații directe asupra costurilor creditării și respectiv ale îndatorării externe.

Considerăm că premisa esențială pentru identificarea celor mai adecvate modalități de redresare a exporturilor României este recunoașterea stării de confuzie generată de datele privind schimburile comerciale internaționale, cu reverberații și asupra celor corespunzând situației financiare externe. Pentru a fi mai expliciți, să examinăm evoluția comerțului exterior în ultimii 7 ani, cu punerea în evidență a fenomenului IPT (vezi Tabelul 2). Din punct de vedere valoric (ținând seama de rezervele exprimate anterior), se remarcă faptul că în perioada 1999-2005 totalul exporturilor a crescut cu ritm mediu anual de 18,6 %, iar totalul importurilor cu 22 %, în timp ce exporturile definitive s-au majorat cu 21% anual, iar importurile definitive cu 24,6 % anual, ceea ce și explică, având în vedere diferențele de valori absolute, adâncirea deficitului comercial.

Tabel 2

- mld. EUR -

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
TOTAL EXPORT (FOB)	8,0	11,3	12,7	14,7	15,6	18,9	22,3
Exporturi definitive (finale)	3,7	5,0	5,1	6,5	6,9	9,0	11,6
Exporturi după IPT	4,3	6,3	7,6	8,2	8,7	9,9	10,7
TOTAL IMPORT (CIF)	9,9	14,2	17,4	18,9	21,2	26,3	32,6
Importuri definitive (finale)*	6,7	9,3	11,9	12,9	14,8	19,5	25,1
Importuri pentru IPT	3,2	4,9	5,5	6,0	6,4	6,8	7,5
DEFICIT COMERCIAL							
- Total (aparent)	-1,9	-2,9	-4,7	-4,2	-5,6	-7,4	-10,3
- Real (ajustat)	-3,0	-4,3	-6,8	-6,4	-7,9	-10,5	-13,5
Venituri din IPT	1,1	1,4	2,1	2,2	2,3	3,1	3,2

*inclusiv importuri în leasing financiar

Sursa: Prelucrat după datele INSSE

După o creștere mai rapidă în perioada 1999-2001 a exporturilor după IPT în raport cu cele definitive, din 2002 tendința s-a inversat, ceea ce a condus, pe ansamblul perioadei analizate, la un ritm mediu de 16,4%. Apreciem că această tendință, teoretic pozitivă, nu reflectă, în esență, o creștere a performanțelor economiei românești, ci mai degrabă, o încetinire a extinderii IPT, datorată erodării, previzibile de altfel, a avantajului comparativ al

României în privința costurilor inferioare ale mâinii de lucru, relevată de creșterea salariului mediu exprimat în euro, accentuată în anul 2005 pe seama aprecierii monedei naționale cu peste 10%. Referitor la IPT, ceea ce îngrijorează mai mult este plafonarea veniturilor aferente la puțin peste 3 mld. EUR (atât în 2004, cât și în 2005) și, mai ales, scăderea randamentului economic al acestor operațiuni (raportul între valoarea exportului după IPT și cea a importului pentru IPT) de la 1,46 în 2004 la 1,42 în 2005. Precizăm că în România, intrarea fenomenului IPT pe o pantă de descreștere marginală este sesizabilă mai ales la produsele textile și încălțăminte, unde s-a înregistrat chiar o diminuare a valorilor absolute. Conform unui comunicat din 24 februarie 2006 al unor patronate membre în Consiliul de Export, disperat, dar și incriminator, mai ales la adresa politicii monetare a Băncii Naționale, cca 1000 firme au dat faliment în 2005 și 100 mii salariați din sectoarele de export au intrat în șomaj (în special din industria ușoară), factorul esențial reprezentându-l, în opinia noastră, efectul advers al volatilității IPT.

După cum se observă în Tabelul 2, în 2005, deficitul comercial real FOB-CIF (exclusiv cu produse românești, exportate și respectiv importate în regim vamal definitiv) este de 13,5 mld. EUR, cel aparent de 10,3 mld. EUR fiind atenuat de veniturile de 3,2 mld. EUR din IPT. Dacă s-ar face abstracție de veniturile din IPT, deficitul comercial real ar reprezenta cca 17% în PIB, o cifră absolut îngrijorătoare din perspectiva sustenabilității echilibrului financiar extern. Reiterăm că regimul IPT presupune importul (în regim vamal temporar) de materiale, componente și accesorii, transformarea (prelucrarea / asamblarea) lor în România și reexportul produselor rezultate. În perioada acestor transferuri, produsele rămân în proprietatea firmelor străine care au comandat operațiunea de procesare, ele neavând nici un moment atributul de produse românești.

Discrepanțele sunt mai vizibile în plan structural. Examinând configurația exporturilor pe secțiuni de produse în 2005, în privința exporturilor după IPT se constată că acestea sunt în continuare dominate (în proporție de aproape 50%, în ciuda unei ușoare scăderi față de anul 2004) de confecții și încălțăminte (secțiunile XI și XII conform clasificării NC), în timp ce ponderea mașinilor și aparatelor (secțiunea XVI) și a mijloacelor de transport (secțiunea XVII) este staționară (cumulat cca 34%). În privința exporturilor definitive (produse românești) se remarcă faptul că peste 40% din acestea

sunt constituite din produse minerale (secțiunea V, în principal combustibili) și metale (secțiunea XV, în principal produse laminate și fier vechi), în timp ce produsele industriei ușoare (confecții și încălțăminte) exportate în nume propriu dețin o pondere sub 5%. În clasamentul exportului principalelor mărfuri, prima poziție este deținută autoritar (ca și în ultimii 4 ani) de seturile de fișe auto (poziție tarifară 85443090 în clasificarea NC la 8 cifre), respectiv 900 mil. EUR în 2005, cu observația că, fiind în regim IPT, aceasta include și o valoare nominală a importurilor de componente (cca 650 mil. EUR după o evaluare aproximativă). Pe lângă motorine și benzine, în topul primelor 10 produse exportate (uneori chiar în primele 5) figurează deșeurile fragmentate (fier vechi), deși în scădere în ultimii ani, în perioada 2002-2005 exportându-se în total cca 8 mil. tone, în valoare de peste 1 mld. EUR.

Fără a ne propune a analiză exhaustivă a cauzelor situației critice în care se găsește comerțul exterior și, în consecință, a perspectivelor incerte ale dezvoltării economice, ne rezumăm în continuare la semnalarea celor mai importante dintre acestea, în opinia noastră. Matricea erorilor este extrem de complexă, depășind perimetrul comerțului exterior, acesta din urmă reprezentând de fapt un flux de mărfuri care circulă spre și dinspre economia națională, iar exporturile fiind, în esență, rezultanta performanțelor sistemului productiv intern și depinzând într-o mai mică măsură de acțiunile de promovare externă.

Cauzele primare trebuie căutate la începutul istoriei post-decembriste, când căderea dramatică a exporturilor a fost unul din principalii factori care au provocat o severă contracție a economiei (scăderea PIB cu aproape 30% în perioada 1990-1992). Piețele externe pierdute brusc în această perioadă (în special ca urmare a dezmembrării CAER și situației din Orientul Mijlociu) nu au fost decât parțial substituite ulterior, îndeosebi prin creșterea graduală a exporturilor către UE, în cea mai mare parte, susținute de IPT. Lecția dură a comerțului exterior care ar fi trebuit învățată din această experiență este aceea că o piață externă se pierde ușor și se (re)câștigă extrem de greu, mai ales într-un context internațional globalizat.

Ar fi hazardată, poate, afirmația că forța economică a României din 2005, inclusiv potențialul său de export, ar fi mai slabă decât cea din 1990 (deși așa ar apare, dacă avem în vedere sărăcirea patrimoniului național de resurse minerale, energetice, lemn etc și chiar de resurse umane, precum și deteriorarea mediului înconjurător), în primul rând pentru că lipsesc multe din

elementele de comparabilitate necesare. Cert este că, la nivel agregat, nici după 16 ani de tranziție, România nu a reușit să depășească PIB-ul realizat în 1989 (vezi Foster și Stehrer, 2005). Pe lângă faptul că nu există explicații raționale și nici măcar scuze (în caz că le-ar cere cineva) pentru sacrificarea altei generații (majoritatea populației găsiindu-se sub precarul standard de viață din anii '80), este dramatic că nici o teorie a tranziției la economia de piață nu s-a verificat în cazul României. Terapia de șoc a „inflației corective deschise” aplicată în oct. 1990, în loc să accelereze tranziția la economia de piață, după cum scontau promotorii acesteia, a avut ca efect scăparea de sub control a prețurilor, inclusiv a celor administrate, declanșându-se o spirală inflaționistă ce pare să nu se mai termine. Nici acum România nu dispune de un sistem de prețuri adecvat (convergența prețurilor față de zona euro, la care ar urma să ne aliniem în următorul deceniu, este în prezent sub 40%), iar inflația a rămas maladia endemică a economiei, subminând (prin dobânzi excesive), creditul pe termen lung ca sursă financiară esențială a procesului de dezvoltare. Pe seama acestei erori capitale, economia a fost mai degrabă destructurată decât restructurată, cu efecte directe asupra evoluției comerțului exterior, între care, pierderea piețelor externe s-a suprapus cu pierderea unor importante segmente ale pieței interne. În tot acest timp, Banca Națională a asistat impasibilă la isteria prețurilor (sub acoperirea lipsei de răspuns a economiei reale la stimulii monetari ?!), precum și la prăbușirea, în cele mai multe cazuri frauduloasă, a unor bănci comerciale de a căror supraveghere era responsabilă, întârziind nepermis stabilizarea prețurilor, dobânzilor, cursului de schimb, a sistemului bancar și a pieței de capital.

2. O alchimie nefericită: politică plus afaceri

Nici o guvernare post-comunistă nu s-a dovedit capabilă să conceapă și/sau să aplice o strategie coerentă de dezvoltare economică, cu o componentă stabilă și clară a comerțului exterior, inclusiv de susținere a exporturilor, cea elaborată recent având unele merite, dar fiind și ea este ruptă de Programul de guvernare actual și lipsită de instrumentele operaționale de aplicare. Compresia ciclului electoral (8 guverne succedate în 16 ani) și gândirea economică incoerentă a clasei politice, obturată de preocupările pe termen scurt, au împiedicat conturarea unei viziuni strategice de interes național, pe un orizont mai îndepărtat de timp. Alchimia nefericită a politicii

cu afacerile le-a corupt pe ambele, numitorul comun al acestora constituindu-l după părerea noastră lipsa de transparență, deciziile cele mai importante (politice și economice) bazându-se în multe cazuri pe traficarea intereselor de grup, relații interpersonale, manipulări oculte, trucarea unor privatizări și licitații publice, ceea ce a afectat grav și comerțul exterior, marcat, în plus, de intermediari speculative și de firme căpușă sau fantomă. Mediul de afaceri a fost contaminat cu virusul banilor (uneori negri) cotizați la partide, investițiile în politică reclamând dividende de ordin financiar și distorsionând competiția loială pe piață. Instabilitatea legislativă, economia informală și fraudă fiscală au rămas caracteristicile definitorii ale unui mediu de afaceri incapabil, în ansamblu, să facă față presiunilor concurențiale externe, poate cu excepția nișelor create prin fluxurile ISD (precizăm însă că stocul total al ISD este de cca 800 EUR/ loc., nivel inferior chiar Bulgariei).

Revenind la dependența configurației exporturilor de performanțele aparatului productiv intern, este evident că economia României nu poate emite pretenții de competitivitate externă cu structurile energointensive care o caracterizează. Intensitatea energetică reprezintă factorul de competitivitate cu cel mai mare decalaj față de țările UE, chiar și în raport cu cele din Europa Centrală și de Est, România având un important handicap din acest punct de vedere. Planul Național de Dezvoltare a României pentru 2007-2013 (extrem de sărac de altfel în materie de comerț exterior) prevede reducerea cu o treime a intensității energetice (consum total de resurse primare raportată la PIB), respectiv atingerea unei ținte de 0,5 tep la 1000 EUR în 2015, oricum peste parametrii actuali ai majorității statelor UE.

3. Incoerența politicilor monetare și fiscale

Unele cauze ale deteriorării balanței comerciale a României au fost generate în mod direct de incoerența politicilor fiscale și monetare conduse de guvern și Banca Națională, rareori armonizate între ele. Astfel, exportatorii au resimțit din ce în ce mai acut în ultimii ani anularea treptată a facilităților fiscale de care beneficiau, respectiv majorarea graduală a impozitului pe profit de la o cotă de 5% în 2000 până la 25% în 2004. Chiar dacă această cotă a fost coborâtă la 16% în 2005, avantajul s-a dovedit iluzoriu, fiind anulat de aprecierea cu peste 10% a monedei naționale, ceea ce a redus marja de profit a exportatorilor, unora provocându-le chiar pierderi și

ducându-i la faliment. De asemenea, presiunea aderării la UE a determinat EXIMBANK ca, din 2005, să nu mai acorde bonificații de dobândă la creditele de export, considerate ajutoare de stat. În contextul mecanismului de susținere și promovare a exporturilor (prevăzut în OUG nr. 120/2002), trebuie menționat și că fondurile alocate de stat, la unele instrumente de finanțare, oricum subdimensionate în raport cu necesitățile dezvoltării comerțului exterior, au fost în general sub-utilizate, relevând o capacitate scăzută de absorbție a acestora din partea exportatorilor români.

Nici politica externă nu a contribuit semnificativ la identificarea și/sau consolidarea prezenței produselor românești pe piețele externe, ci dimpotrivă. Din acest punct de vedere, ni se pare relevantă examinarea structurii pe țări a balanței comerciale. Se remarcă faptul că aproape jumătate din deficitul comercial al României în 2005 s-a înregistrat cu doar 3 state, respectiv Rusia (2,5 mld. EUR), Kazahstan (1 mld. EUR) și China (1,2 mld. EUR). Exportul cumulat al României în aceste state s-a situat sub 0,4 mld. EUR, în timp ce importurile (în mare parte energetice) s-au cifrat la cca 5 mld. EUR. Acesta este și un efect al politicii externe deficitare (condusă de președintele României și de Ministerul de Externe), axată în mod unipolar pe spațiul euro-atlantic, neglijându-se aproape complet relațiile bilaterale cu statele din alte zone geografice, între care componentele economice / energetice / comerciale se dovedeau de o maximă importanță. Nouă ne este destul de clar că produsele românești, cel puțin la nivelul actual de performanță al economiei naționale, au acces limitat pe piața UE și SUA, și, în consecință, apreciem că o prioritate imediată a promovării exporturilor, susținută de o politică externă abilă, trebuie să o reprezinte segmentul de state (unele cu un grad mai ridicat de risc, dar și de accesibilitate pentru exportatorii români) față de care România înregistrează mari dezechilibre comerciale (îndeosebi Rusia), precum și țările emergente din Asia și Orientul Mijlociu, cu accent pe componenta energetică.

Ingerința politicii externe în activitatea de comerț exterior trebuie să se limiteze însă la deschiderea cadrului unor relații bilaterale care să permită ulterior încheierea unor acorduri interguvernamentale și pătrunderea exportatorilor români pe piețele respective, în caz contrar, putând fi aduse prejudicii imense tranzacțiilor comerciale și/sau investiționale ale României. Amintim în acest context istoria zbuciumată după 1989 a Departamentului de Comerț Exterior-DCE (o reorganizare la fiecare 2 ani), care a culminat în

anul 2001 cu decizia guvernului Năstase de a-l transfera la Ministerul Afacerilor Externe. Nu cunoaștem cine se face responsabil de această decizie, dar apreciem că ea s-a dovedit a fi o gravă eroare, cu efecte catastrofale pentru promovarea exporturilor românești, prin faptul că a constrâns rețeaua externă de reprezentanți comerciali ai României (cca 100 persoane, oricum insuficiente și nestructurate în raport cu potențialul de export pe piețele externe), la o subordonare directă și totală față de ambasadori (numiți de președintele României), mai mult sau mai puțin de carieră, în nici un caz profesioniști într-ale comerțului. De altfel, după nici doi ani, incompatibilitatea atinsese forme atât de acute, încât Ministerul Afacerilor Externe a rejectat DCE, redându-i statutul de independent în 2003, dar dezorganizându-i semnificativ structurile interne și externe. Mulți din șefii de misiune au abuzat de această poziție și pentru a satisface în mod discreționar criteriul aberant (introdus acum un deceniu, valabil și în prezent) al aprecierii activității ambasadurilor în funcție de volumul schimburilor comerciale ale României cu țara în care sunt acreditați. Dacă cineva ar sparge secretul numirii corpului diplomatic (mai ales la nivel de ambasador) și al multor erori comise de acesta (cu acordarea prezumției de a fi fost fără intenție) în statele în care ne reprezintă, opiniei publice i-ar fi mai clare motivele imaginii proaste a țării noastre în străinătate, ca și costurile economice aferente, inclusiv reticența multor importante companii de a investi în România. Precizăm că din 2005, DCE se regăsește în structurile Ministerului Economiei și Comerțului, un minister mamut, cu o slabă mobilitate de adaptare la mutațiile rapide impuse globalizarea comerțului mondial. Deficitul de stabilitate și implicit performanță a structurilor instituționale responsabile de mersul comerțului exterior, face necesară după părerea noastră schimbarea radicală a formulei sale organizatorice, inclusiv a instrumentelor de susținere financiară a exporturilor, similar altor state din Uniunea Europeană.

În acest context, menționăm că aderarea României la UE, previzibil la 1 ianuarie 2007, implică o deschidere mai mare a economiei, prin denunțarea tuturor acordurilor bilaterale și aplicarea unui tarif vamal comun. De asemenea, formalitățile vamale pentru comerțul desfășurat cu celelalte țări membre UE dispar, mărfurile respective fiind considerate livrări/achiziții intracomunitare, inclusiv operațiunile derulate în regim IPT (precizăm că UE absoarbe în prezent peste 70% din aceste fluxuri). Nivelul taxelor vamale

conform TARIC (Tariful Integrat al Comunităților Europene) este, în ansamblu, mai redus față de nivelul actual al taxelor vamale aplicate de România, ceea ce va conduce la condiții mai favorabile de acces al mărfurilor din import din multe state nemembre (conform Schemei de Preferințe Generalizate a UE, SGP, respectiv SGP+ din 2008, care acordă facilități vamale unilaterale –reduceri sau exceptări- unor produse originare dintr-un număr de 179 țări în curs de dezvoltare, inclusiv China, India, Rusia, Ucraina). În consecință, se poate afirma că nivelul de protecție tarifară față de statele extra-UE se va diminua, ceea ce ar putea crea unele avantaje pentru România la importul de materii prime sau produse energetice, dar se vor înregistra în mod cert și multe efecte negative (creșterea gradului de penetrare al importurilor), susceptibile să majoreze presiunea asupra balanței comerciale, al cărei dezechilibru rămâne marea provocare pentru comerțul exterior al țării noastre, implicit pentru stabilitatea sa financiară externă.

Bibliografie

- Banca Națională a României (2006) *Balanța de plăți și poziția internațională a României*, Raport Annual, București.
- Comisia Națională de Prognoză (2005) *Evoluția contului curent în perioada 2000-2004 în noile state membre*, Buletinul trimestrial No 2, București.
- Consiliul de Export (2006) *Comunicat de presă*, 24 februarie.
- Foster N., Stehrer R. (2005) *Modelling GDP in CEECs Using Smooth Transitions*, WIIW, Working Papers No 36, December.
- Georgescu G. (2005) *Marele pericol care planează asupra economiei*, Revista Bilanț, No 4, București, Ianuarie.
- Georgescu G. (2005) *Primele semne ale derivei în economie*, Revista Bilanț, No 13, Octombrie.
- Guvernul României (2006) *Planul Național de Dezvoltare a României pentru 2007-2013*, București.